

Uchwała Nr XXX/261/2017
Rady Miejskiej Gminy Dobrzyca
z dnia 30 kwietnia 2017 r.

**w sprawie przyjęcia „Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy
w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Gminy Dobrzyca
na lata 2017 – 2021”.**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2016 r., poz. 446 ze zm.) oraz art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2015 r., poz. 1390) Rada Miejska Gminy Dobrzyca uchwala, co następuje:

§ 1.

Przyjmuje się „Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Gminy Dobrzyca na lata 2017 – 2021”, który stanowi załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2.

Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Gminy Dobrzyca.

§ 3.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

PRZEWODNICZĄCY
RADY MIEJSKIEJ
Witalis Piórolniczak

UZASADNIENIE

do uchwały nr XXX/261/2017 Rady Miejskiej Gminy Dobrzyca

z dnia 30 kwietnia 2017 r.

**w sprawie przyjęcia „Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy
w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Gminy Dobrzyca
na lata 2017 – 2021”.**

Zgodnie z treścią art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2015 r., poz. 1390) do zadań własnych gminy należy opracowanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie.

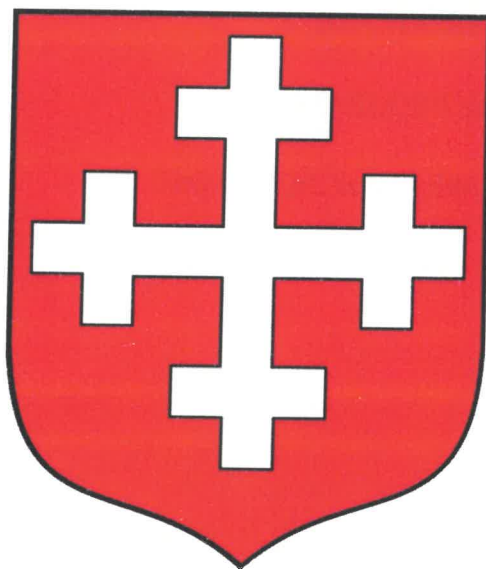
„Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Dobrzyca na lata 2017 – 2021” zakłada działania profilaktyczne, ochronne i doskonalące dotychczasowe działania jednostek i instytucji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Nadrzędnym celem programu jest dobro i bezpieczeństwo rodziny, w szczególności ochrona osób niesamodzielnych, w tym dzieci przed przemocą w rodzinie. Aby ten cel osiągnąć konieczne są interdyscyplinarne działania służb i podmiotów realizujących zadania związane z przeciwdziałaniem przemocy i ochroną ofiar przemocy w rodzinie. Zapewnić to mają działania zaplanowane do realizacji na lata 2017 – 2021 w ramach niniejszego programu. Działania te mogą przyczynić się do ograniczenia zjawiska przemocy i wzrostu poczucia bezpieczeństwa rodzin.

Biorąc powyższe pod uwagę przyjęcie niniejszej uchwały jest zasadne.

**PRZEWODNICZĄCY
RADY MIEJSKIEJ**
Witalis Półrolniczak

*Załącznik
do uchwały nr XXX/261/2017
Rady Miejskiej Gminy Dobrzyca
z dnia 27 kwietnia 2017 r.*

**GMINNY PROGRAM
PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE
ORAZ OCHRONY OFIAR PRZEMOCY W RODZINIE
DLA GMINY DOBRZYCA
NA LATA 2017-2021**

Dobrzyca 2017

SPIS TREŚCI

WSTĘP	3
I. INFORMACJE OGÓLNE	5
II. DIAGNOZA ZJAWISKA PRZEMOCY W RODZINIE	
W GMINIE DOBRZYCA	7
III. WSTĘPNE ZAŁOŻENIA PROGRAMU PRZECIWDZIAŁANIA	
PRZEMOCY W RODZINIE	9
IV. ZASOBY GMINY DOBRZYCA W ZAKRESIE PRZECIWDZIAŁANIA	
PRZEMOCY W RODZINIE	11
V. KIERUNKI DZIAŁAŃ	14
VI. CELE PROGRAMU	15
VII. ADRESACI PROGRAMU	16
VIII. REALIZACJA PROGRAMU	16
IX. FINANSOWANIE PROGRAMU	16
X. MONITORING I SPRAWOZDAWCZOŚĆ	16
XI. ZAKOŃCZENIE	17

WSTĘP

Przemoc w rodzinie ma swój szczególny wymiar, ponieważ to rodzina powinna swym członkom gwarantować bezpieczny i harmonijny rozwój kształtujący osobowość człowieka, jego system norm i wartości. Tradycje, zwyczaje rodzinne mają wpływ nie tylko na model życia rodzinnego, ale przenoszą się na relacje i funkcjonowanie człowieka w innych płaszczyznach życia społecznego.

Zjawisko przemocy w rodzinie definiowane jest jako jednorazowe, albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie naruszające prawa lub dobra osobiste osób w rodzinie w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające ich godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienia i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą. Przemoc w rodzinie dotyczy ludzi niezależnie od miejsca zamieszkania i statusu społecznego. Istotne jest przez to dążenie do wprowadzania uniwersalnego standardu wsparcia osób doświadczających przemocy adekwatnego do warunków zmieniającej się rzeczywistości społecznej.

Przemoc w rodzinie stanowi poważny problem społeczny, wobec którego oczekuje się tworzenia specjalistycznej sieci wsparcia, realizowanej przez profesjonalistów: pracowników socjalnych, pedagogów, psychologów, kuratorów, policjantów, lekarzy i innych w ramach zakrojonej współpracy międzyinstytucjonalnej.

Zjawisko przemocy dotyczące społeczność lokalną jest ściśle powiązane z innymi obszarami problemów wychowawczych, służby zdrowia, pomocy społecznej, instytucji porządku publicznego, organizacji społecznych, dlatego ich rozwiązywanie powinno być wspólnym interesem uzupełniających się działań specjalistów, instytucji i organizacji. Każde z nich ma do czynienia z innym aspektem zjawiska, jednak działając osobno nie prowadzi do zwiększenia jakości wsparcia społecznego w obszarze przemocy wewnątrzrodzinnej. Zintegrowanie wszelkich zasobów jednostek i organizacji do realizacji zadań daje szansę stworzenia jednolitej strategii wsparcia oraz zdecydowanego podniesienia skuteczności udzielanej pomocy.

Literatura socjologiczna wprowadza wiele definicji rodziny. Wszystkie one faktycznie sprowadzają się do określenia rodziny, jako małej grupy społecznej, grupy niezastąpionej, stanowiącej załączek szerszej społeczności. Rodzina jest podstawowym elementem struktury społecznej. Rodzina jest niepowtarzalnym środowiskiem kształtującym osobowość, poglądy, styl życia, system norm i wartości. Ważną rolę w rodzinie odgrywają wzajemne relacje pomiędzy członkami rodziny, oparte na miłości i zrozumieniu.

W przypadku dezorganizacji, rodzina nie jest w stanie realizować podstawowych funkcji. Relacje wewnątrzrodzinne ulegają zaburzeniu, łamane są reguły, a zachowania poszczególnych członków rodziny stają się bardziej niezgodne z normami prawnymi i moralnymi oraz oczekiwaniami społecznymi.

Przemoc jest zjawiskiem występującym powszechnie w naszym społeczeństwie i dotyczy rodzin o różnym statusie społecznym. Przemoc doznawana w rodzinie rodzi konsekwencje niezmiernie głębokie i szkodliwe, dając o sobie znać w postaci zaburzeń emocjonalnych w bliższej lub dalszej perspektywie czasowej.

Przemoc w rodzinie – zwana także potocznie przemocą domową, to jednorazowe albo cyklicznie powtarzające się, umyślne działanie lub zaniechanie działań koniecznych do ochrony zdrowia i życia, naruszające prawa lub dobra osobiste osób najbliższych (małżonek, wstępny, zstępny, rodzeństwo, powinowaty w tej samej linii lub stopniu, osoba pozostająca w stosunku przysposobienia oraz jej małżonek, osoba pozostająca we wspólnym pożyciu), a także innych osób wspólnie zamieszkujących lub gospodarujących, narażające te osoby w szczególności na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające ich godność, nietykalność cielesną, wolność,

w tym seksualną, powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienia i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą.

Powołując się na definicję prof. dr hab. Jerzego Melibrudy przemocą domową określa się „każde działanie lub rażące zaniedbanie dokonane przez jednego z członków rodziny przeciwko pozostałym, wykorzystujące istniejącą lub stworzoną przez okoliczności przewagę sił lub władzy i powodujące u ich ofiar szkody lub cierpienia, godzące w ich prawa lub dobra osobiste, a w szczególności w ich życie lub zdrowie fizyczne bądź psychiczne”.

Rodzaje przemocy:

- **Przemoc fizyczna** - popychanie, odpychanie, obezwładnianie, przytrzymywanie, policzkowanie, szczypanie, kopanie, duszenie, bicie otwartą ręką i pięścią, bicie przedmiotami, ciskanie w kogoś przedmiotami, parzenie, polewanie substancjami żrącymi, użycie broni, porzucanie w niebezpiecznej okolicy, nieudzielanie koniecznej pomocy, itp.
- **Przemoc psychiczna** - wyśmiewanie poglądów, religii, pochodzenia, narzucanie własnych poglądów, karanie przez odmowę uczuć, zainteresowania, szacunku, stała krytyka, wmawianie choroby psychicznej, izolacja społeczna (kontrolowanie i ograniczanie kontaktów z innymi osobami), domaganie się posłuszeństwa, ograniczanie snu i pożywienia, degradacja werbalna (wyzywanie, poniżanie, upokarzanie, zawstydzanie), stosowanie gróźb, itp.
- **Przemoc seksualna** - wymuszanie pożycia seksualnego, wymuszanie nieakceptowanych pieszczot i praktyk seksualnych, wymuszanie seksu z osobami trzecimi, sadystyczne formy współżycia seksualnego, demonstrowanie zazdrości, krytyka zachowań seksualnych kobiety, itp.
- **Przemoc ekonomiczna** - odbieranie zarobionych pieniędzy, uniemożliwianie podjęcia pracy zarobkowej, nie zaspakajanie podstawowych materialnych potrzeb rodziny, itp.
- **Zaniedbanie** – to ciągle niezaspokojenie podstawowych potrzeb fizycznych i ekonomicznych.

Do dokumentów regulujących działania dotyczące przemocy w rodzinie oraz zapewniające podstawowe prawa należą:

- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. z 1997 r. Nr 78, poz. 483 ze zm.),
- Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2016 r., poz. 487 ze zm.),
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2015 r., poz. 1390),
- Ustawa o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 r. (Dz. U. z 2016 r. poz. 930 ze zm.),
- Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2017 r., poz. 697),
- Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 31 marca 2011 r. w sprawie procedury postępowania przy wykonywaniu czynności odebrania dziecka z rodziny w razie bezpośredniego zagrożenia życia lub zdrowia dziecka w związku z przemocą w rodzinie (Dz. U. z 2011 r., Nr 81, poz. 448),
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 roku w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” (Dz. U. 2011 Nr 209, poz. 1245),
- Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 22 października 2010 roku w sprawie wzoru zaświadczenia lekarskiego o przyczynach i rodzaju uszkodzeń ciała związanych z użyciem przemocy w rodzinie (Dz. U. 2010, Nr 201, poz. 1334).

I. INFORMACJE OGÓLNE.

W ostatnim okresie, coraz częściej ujawniane są przypadki przemocy. Prowadzone dotychczas działania informacyjne – ogólnopolskie i lokalne – spowodowały zmianę świadomości społecznej, w efekcie zaś większą gotowość ofiar przemocy do ujawniania takich spraw. Jednocześnie wzrasta profesjonalizm przedstawicieli służb zobowiązanych do podejmowania interwencji i udzielania pomocy. Należy jednak zaznaczyć, że pomimo większej świadomości społecznej, tylko bardzo zdeterminowane ofiary przemocy decydują się na jej przerwanie i zgłoszenie tego faktu odpowiednim organom.

Mówiąc o przemocy należy pamiętać, iż jest ona zjawiskiem, które występuje powszechnie w naszym społeczeństwie, jest ona obecna w codziennym życiu, zakładzie pracy, szkole, środkach masowego przekazu i w rodzinie. Przemoc doznawana w rodzinie rodzi konsekwencje niezmiernie głębokie i szkodliwe. Daje o sobie znać w postaci zaburzeń emocjonalnych w bliższej lub dalszej perspektywie czasowej. Najbardziej jednak niepokojące jest to, że przemoc rodzi przemoc, tworząc swoistą spiralę przemocy, obejmującą coraz to nowe generacje pokoleń.

DANE PODSTAWOWE O GMINIE.

Dobrzyca jest gminą miejsko-wiejską położoną w województwie wielkopolskim, w powiecie pleszewskim. Od północy sąsiaduje z gminami Jarocin i Kotlin (z powiatu jarocińskiego), od zachodu z gminą Koźmin Wielkopolski (z powiatu krotoszyńskiego), od południa z gminami Krotoszyn i Rozdrażew (z powiatu krotoszyńskiego) oraz Raszków (z powiatu ostrowskiego), a od wschodu z gminą Pleszew (z powiatu pleszewskiego).

Gmina Dobrzyca zajmuje obszar 117 km². Składa się ona z ponad 3-tysięcznego miasta i 18 wiosek. Teren gminy zamieszkuje około 8,4 tys. mieszkańców.

Gmina ma charakter rolniczo-przemysłowy. Charakteryzuje się wysokim poziomem produkcji rolnej, dużą aktywnością gospodarczą. W ogólnej pow. gminy: 11.671 ha, użytki rolne zajmują: 10.350 ha (88,68 %), lasy, grunty leśne i zadrzewione – 865 ha (7,41 %) i pozostałe – 456 ha (3,90 %). Bogactwem naturalnym gminy są dobre grunty (56% II kl. i 25,5% IV kl.). W rolnictwie dominują indywidualne gospodarstwa rolne. Uprawia się w nich przede wszystkim zboża, ziemniaki, buraki cukrowe, rzepak. W produkcji zwierzęcej dominuje chów trzody chlewnej. Gmina wprowadziła ma nadal rolniczy charakter, jednak świetne warunki inwestycyjne stworzyły dla inwestorów idealny klimat, który sprawia, że dynamicznie rozwijają się na jej terenie różne firmy zwłaszcza z branży rolno-spożywczej. Dominującym kierunkiem działalności jest handel, budownictwo, gastronomia, usługi. Wytwarzane na terenie naszej gminy produkty znane są nie tylko na terenie kraju, ale również w Europie.

Dobrzyca to wielkopolska gmina, która z roku na rok zmienia swój wizerunek. Skutecznie pozyskuje unijne, jak i krajowe środki unowocześniając swoją infrastrukturę. Dobrze rozwinięta infrastruktura komunalna i drogowa oraz wyznaczone tereny inwestycyjne sprawiają, że jest miejscem atrakcyjnym i przyjaznym dla mieszkańców, inwestorów i turystów. Bogata historia Dobrzycy, sporo zabytkowych obiektów oraz ciekawych krajobrazowo miejsc stanowią o jej atrakcyjności turystycznej. Nowe drogi, chodniki i nowoczesna infrastruktura sportowa sprawiają, że typowo wiejski charakter i prowincjonalny wizerunek odeszły w przeszłość.

Przeprowadzona w kilkunastu obszarach diagnoza sytuacji społecznej w gminie Dobrzyca, pozwoliła na zidentyfikowanie najważniejszych problemów oraz wyzwań, przed którymi w najbliższych latach stanie samorząd lokalny. Zaliczono do nich:

- prowadzące do ubóstwa i zwiększające zagrożenie bezdomnością bezrobocie, które mimo spadku w ostatnich latach, wciąż jest jednym z głównych powodów przyznawania pomocy społecznej w gminie. Problem ten wymaga kontynuowania działań na rzecz tworzenia w gminie

nowych miejsc pracy (m.in. poprzez pozyskiwanie nowych inwestorów oraz wspieranie rozwoju już istniejących podmiotów gospodarczych) oraz dalszego wspierania osób i rodzin znajdujących się w trudniej sytuacji bytowej, m.in. poprzez zachęcanie ich do aktywnych postaw (praca socjalna, poradnictwo), udzielanie pomocy w znalezieniu zatrudnienia przy współpracy z Powiatowym Urzędem Pracy (m.in. kursy, szkolenia, poradnictwo zawodowe, prace interwencyjne i społecznie użyteczne, roboty publiczne, staże), realizowanie projektów i programów z zakresu aktywnej integracji oraz powiększenie w gminie zasobów mieszkań komunalnych i socjalnych;

- niekorzystne zmiany demograficzne – spadek liczby mieszkańców gminy, w tym liczby dzieci i młodzieży oraz osób w wieku produkcyjnym, któremu towarzyszy stały wzrost liczby osób starszych. Zmiany te wskazują na postępujący proces starzenia się społeczności lokalnej, zwiększają tym samym ryzyko chorób i niepełnosprawności, powodując m.in. potrzebę poszerzenia dostępu do usług opiekuńczych, rehabilitacyjnych oraz opieki medycznej, rozwijania w gminie placówek wsparcia dziennego dla osób starszych i niepełnosprawnych (poszerzenie oferty środowiskowego domu samopomocy, kontynuowanie działalności klubu seniora, rozwijanie działalności Dziennego Domu „Senior-WIGOR”), rozszerzenia wachlarza środowiskowych przedsięwzięć integracyjnych, dalszego likwidowania występujących barier oraz udzielania wsparcia osobom niepełnosprawnym w uzyskaniu i utrzymaniu zatrudnienia;
- zwiększająca się liczba rodzin zmagających się z bezradnością w sprawach opiekuńczych i wychowawczych, co świadczy o potrzebie udzielenia im odpowiedniej pomocy w wychowaniu i opiece, m.in. poprzez dalsze ich edukowanie w zakresie właściwego wypełniania ról rodzicielskich, poszerzenie dostępu do poradnictwa specjalistycznego i wsparcia ze strony asystenta rodziny oraz zwiększenie dostępu dzieci i młodzieży do alternatywnych form spędzania czasu wolnego, w tym do placówek wsparcia dziennego;
- problemy alkoholizmu i przemocy domowej, które powodują m.in. konieczność zintensyfikowania prowadzonej działalności profilaktycznej, zwiększenia dostępności leczenia i wsparcia, w tym pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej, oraz wspierania ruchu samopomocowego – tworzenia grup wsparcia dla osób uzależnionych, współuzależnionych oraz dotkniętych przemocą w rodzinie;
- nieodpowiednia dostępność opieki zdrowotnej, głównie specjalistycznej, co wskazuje m.in. na konieczność zwiększenia dostępu do specjalistycznych usług medycznych, w tym opieki geriatrycznej i rehabilitacji, oraz kontynuowania działalności prozdrowotnej;
- utrzymanie poziomu bezpieczeństwa publicznego, m.in. poprzez rozszerzenie działalności prewencyjnej, w tym zwiększenie liczby patroli policyjnych w miejscach najbardziej zagrożonych przestępczością oraz kontynuowanie przedsięwzięć profilaktycznych, edukacyjnych i informacyjnych poświęconych przestępczości;
- rozwijanie kapitału społecznego i ludzkiego poprzez wzmacnianie lokalnych służb społecznych, wspieranie sektora obywatelskiego oraz rozwijanie współpracy z należącymi do niego organizacjami.

Wyniki diagnozy, po ich nałożeniu na kompetencje samorządu gminnego, posłużyły do sformułowania misji oraz wyznaczenia celów strategicznych, operacyjnych i kierunków działań niezbędnych do podjęcia w latach 2017-2021. Wdrożenie zaplanowanych przedsięwzięć powinno przyczynić się do poprawy jakości życia mieszkańców gminy, zmniejszenia skali występujących problemów społecznych oraz zminimalizowania ich skutków społecznych. Inicjatywy te zostały ujęte w poniżej przedstawionych obszarach.

II. DIAGNOZA ZJAWISKA PRZEMOCY W RODZINIE W GMINIE DOBRZYCA.

Alkoholizm, narkomania i przemoc w rodzinie są problemami społecznymi, które powodują szkody we wszystkich sferach życia człowieka. Wpływają negatywnie na poczucie bezpieczeństwa społecznego, ogólny stan zdrowia, relacje rodzinne i międzyludzkie, a także zdolność do konkurencji na rynku pracy.

Wśród przyczyn popadania w alkoholizm zasadniczą rolę odgrywają uwarunkowania społeczne, nieprawidłowe wzorce rodzinne, brak celów życiowych i utrata zatrudnienia. Szerzeniu się narkomanii sprzyjają natomiast coraz większa powszechność i dostępność środków odurzających, panująca moda na ich zażywanie, chęć poszukiwania nowych wrażeń i doznań oraz traktowanie narkotyków jako środków umożliwiających ucieczkę od trudności życia codziennego, rozładowanie stresu i konfliktów. Przemoc w rodzinie jest z kolei problemem mającym często swoje źródło w uzależnieniach i ubóstwie. Jej ofiarami są niejednokrotnie osoby słabe fizycznie, psychicznie, o niskim poczuciu własnej wartości, zależne od sprawcy. Na ogół są to kobiety i dzieci, rzadziej osoby niepełnosprawne, starsze i chore.

Na terenie Gminy Dobrzyca przemoc w rodzinie występuje w rodzinach o różnym statusie społecznym, często łączy się z problemem nadużywania alkoholu, niskimi dochodami. Przypadki przemocy zdarzają się w domach rodzinnych, w zamkniętym kręgu osób, gdzie świadkami są jedynie członkowie rodziny. Trudno oszacować dokładne rozmiary zjawiska przemocy ze względu na specyfikę problemu.

Diagnoza zjawiska przemocy w rodzinie w gminie Dobrzyca została przeprowadzona w oparciu o posiadane dane i statystyki. Oszacowanie zjawiska jest możliwe między innymi dzięki procedurze „Niebieskiej Karty”.

Tabela 1.

Dane dotyczące przemocy w rodzinie	Rok 2014	Rok 2015	Rok 2016
Liczba interwencji domowych wykonanych przez Policję	84	75	45
Liczba Niebieskich Kart założonych przez Policję	19	18	10

Źródło: zjawisko przemocy w rodzinie na podstawie analizy danych z Posterunku Policji w Dobrzycy.

Z informacji nadesłanych przez KP można wnioskować, że na terenie powiatu przez ostatnie lata zmniejszała się liczba interwencji dotyczącej przemocy domowej.

Tabela 2.

Dane dotyczące przemocy w rodzinie	Rok 2014	Rok 2015	Rok 2016
Liczba wniosków skierowanych do GKRPA w związku z przemocą w rodzinie	2	1	0

Źródło: zjawisko przemocy w rodzinie na podstawie analizy danych z Posterunku Policji w Dobrzycy.

Problem przemocy jest złożony i pomimo częstego poruszania tego tematu w mediach w dalszym ciągu jest skrywany "w czterech ścianach" a osoby doznające jej ukrywają swoje cierpienie w samotności, strachu i milczeniu przez wiele lat.

Tabela 3.

Dane dotyczące przemocy w rodzinie	Rok 2014	Rok 2015	Rok 2016
Liczba sprawców, wobec których zastosowano środki zapobiegawcze	2	1	0
W tym:			
- zakaz zbliżania	1	0	0
- nakaz opuszczenia mieszkania	1	1	0

Źródło: Zjawisko przemocy w rodzinie na podstawie analizy danych z Posterunku Policji w Dobrzycy

Dane szczegółowe na temat podmiotów mogących wspierać mieszkańców gminy dotkniętych problemami uzależnień i przemocy w rodzinie przedstawia poniższa tabela.

Tabela 4. Podmioty mogące wspierać mieszkańców gminy dotkniętych problemami uzależnień i przemocy w rodzinie.

NAZWA PODMIOTU	ADRES PODMIOTU
Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Dobrzycy	ul. Rynek 14, 63-330 Dobrzyca
Punkt Konsultacyjno-Informacyjny w Dobrzycy	ul. Koźmińska 10, 63-330 Dobrzyca
Zespół Interdyscyplinarny w Dobrzycy	ul. Rynek 15, 63-330 Dobrzyca
Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Dobrzycy	ul. Rynek 15, 63-330 Dobrzyca
Świetlica opiekuńczo-wychowawcza w Dobrzycy	ul. Koźmińska 10, 63-330 Dobrzyca
Niepubliczny Zakład Podstawowej i Specjalistycznej Opieki Zdrowotnej „Cor-Medicus” w Dobrzycy	ul. Nowa 12, 63-330 Dobrzyca
Niepubliczny Zakład Podstawowej Opieki Zdrowotnej „Izamed” w Dobrzycy	ul. Nowa 12, 63-330 Dobrzyca
Posterunek Policji w Dobrzycy	Cmentarna 3, 63-330 Dobrzyca.
Komenda Powiatowa Policji w Pleszewie	ul. Kochanowskiego 6, 63-300 Pleszew
Poradnia Leczenia Uzależnień i Współuzależnień od Alkoholu w Pleszewskim Centrum Medycznym w Pleszewie	ul. Poznańska 125a, 63-300 Pleszew
Ośrodek Duszpasterstwa Trzeźwości w Kowalewie	Kowalew, ul. Kościelna 12, 63-300 Pleszew
Grupy Samopomocowe AA i Al-Anon w Kowalewie	Kowalew, ul. Kościelna 12, 63-300 Pleszew
Wojewódzki Zakład Opieki Psychiatrycznej w Sokołowie – Oddział Leczenia Uzależnień w Murowańcu	Murowaniec 1, 62-840 Koźminek
Wojewódzki Zakład Opieki Psychiatrycznej w Sokołowie – Oddział Leczenia Zespołów Abstynencyjnych	Sokołówka 1, 62-840 Koźminek

Wojewódzki Szpital Neuropsychiatryczny im. Oskara Bielawskiego w Kościanie – Oddział Leczenia Uzależnień i Oddział Leczenia Zespołów Abstynencyjnych	Pl. Paderewskiego 1a, 64-000 Kościan
Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej Zakład Leczenia Uzależnień w Charcicach	Charcice 12, 64-412 Chrzypsko Wielkie
Powiatowy Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Pleszewie	ul. Osiedlowa 1, 63-300 Pleszew
Stowarzyszenie Trzeźwościowe „Azymut”	ul. Krzywoustego 3, 63-300 Pleszew
Stowarzyszenie Katolicki Ruch Antynarkotyczny „Karan”	ul. Pułaskiego 9, 26-605 Radom
ETOH – Fundacja Rozwoju Profilaktyki, Edukacji i Terapii Problemów Alkoholowych	ul. Mszczonowska 6, 01-254 Warszawa

Źródło danych: Urząd Miejski Gminy Dobrzyca.

III. WSTĘPNE ZAŁOŻENIA PROGRAMU PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE.

1. Założenia programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie:

- 1) Nikt nie ma prawa stosować przemocy wobec drugiego człowieka.
- 2) Za przemoc zawsze odpowiedzialny jest sprawca przemocy.
- 3) Zapewnienie osobom doznającym przemocy bezpieczeństwa i profesjonalnej pomocy.
- 4) Zapewnienie świadkom przemocy pomocy psychologicznej.
- 5) Nie ma żadnego uzasadnienia ani usprawiedliwienia przemocy domowej.
- 6) Zrozumienie reakcji ofiary.
- 7) Podstawowym zadaniem jest zatrzymanie przemocy.

Program skierowany jest do ofiar przemocy w rodzinie w tym:

- Dzieci i młodzieży,
- Osób dorosłych, współmałżonków, partnerów,
- Osób starszych,
- Społeczności lokalnej,
- Instytucji zajmujących się szeroko rozumianą pomocą rodzinie,
- Organizacji pozarządowych

Na terenie gminy Dobrzyca działania wynikające z ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie koordynuje Zespół Interdyscyplinarny ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie powołany przez Wójta Gminy Dobrzyca na podstawie zarządzenia. W skład Zespołu Interdyscyplinarnego wchodzi przedstawiciele: Ośrodka Pomocy Społecznej w Dobrzycy; Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Dobrzycy; Policji; Oświaty; Ochrony zdrowia; Sądu. Zadaniem Zespołu Interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie jest integrowanie i koordynowanie działań instytucji oraz specjalistów w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Do zadań zespołu należy m.in.: diagnozowanie problemu przemocy w rodzinie; podejmowanie działań w środowisku zagrożonym przemocą w rodzinie mających na celu przeciwdziałanie temu zjawisku; inicjowanie interwencji w środowisku dotkniętym przemocą w rodzinie; rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielenia pomocy

w środowisku lokalnym; inicjowanie działań w odniesieniu do osób stosujących przemoc w rodzinie. Indywidualnymi przypadkami występowania przemocy w rodzinie zajmują się grupy robocze zwoływane na skutek zgłoszeń i podejmowanych interwencji po wszczęciu procedury „Niebieskiej Karty”. Członkowie Zespołu i grup roboczych wykonują swoje zadania w ramach obowiązków służbowych i zawodowych. Diagnoza zjawiska przemocy w rodzinie w gminie Dobrzyca została przeprowadzona w oparciu o posiadane dane i statystyki.

Tabela 5. Liczba przyjętych „Niebieskich Kart” przez Zespół Interdyscyplinarny w latach 2014-2016.

	Rok 2014	Rok 2015	Rok 2016
Liczba Niebieskich Kart	17	15	11

Źródło: opracowanie własne

Tabela 6. Liczba zakończonych procedur „Niebieskie Karty” na skutek ustania przemocy w rodzinie oraz po zrealizowaniu indywidualnego planu pomocy w latach 2014-2016.

	Rok 2014	Rok 2015	Rok 2016
Liczba zakończonych procedur „Niebieskie Karty”	16	14	12

Źródło: opracowanie własne

2. Zadania gminy w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Zadania w zakresie przeciwdziałania zgodnie z ustawą o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie są realizowane przez organy administracji rządowej i jednostki samorządu terytorialnego na zasadach określonych w przepisach ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej i ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

Do zadań własnych gminy należy w szczególności:

- 1) Tworzenie gminnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie;
- 2) Prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie;
- 3) Opracowywanie i realizacja programów ochrony ofiar przemocy w rodzinie;
- 4) Prowadzenie gminnych ośrodków wsparcia.

3. Budowanie lokalnego systemu przeciwdziałania przemocy w gminie Dobrzyca.

Lokalny system przeciwdziałania przemocy w rodzinie – zespół instytucji działających w środowisku lokalnym na rzecz zapobiegania i zwalczania przemocy, wraz z ich potencjałem kadrowym, kompetencyjnym, wiedzą i umiejętnościami, instrumentami pomocy i wsparcia, procedurami postępowania, zasobami rzeczowymi i finansowymi, wzajemnie ze sobą współpracujących w sposób skoordynowany. Elementy lokalnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie:

- 1) zasoby instytucjonalne – instytucje i organizacje zajmujące się problemem przemocy w rodzinie wraz z potencjałem organizacyjnym;
- 2) zasoby ludzkie – specjaliści z różnych dziedzin;
- 3) instrumenty pomocowe i sieć wsparcia;
- 4) zespół interdyscyplinarny o znaczeniu strategicznym i zadaniowym;
- 5) diagnoza zjawiska przemocy w środowisku lokalnym – skala problemu;
- 6) niniejszy Program.

4. Cele tworzenia i rozwijania lokalnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie:

- 1) Ograniczenie rozmiarów zjawiska przemocy w rodzinie;
- 2) Podniesienie skuteczności interwencji wobec problemu przemocy;
- 3) Rozwój oferty pomocowej dla rodzin uwikłanych w przemoc;
- 4) Integracja działań instytucji wobec problemu przemocy w rodzinie;
- 5) Rozwój wiedzy, kompetencji, umiejętności reagowania wobec problemu przemocy;
- 6) Podniesienie poziomu świadomości społecznej na temat problemu przemocy w rodzinie.

IV. ZASOBY GMINY DOBRZYCA W ZAKRESIE PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE.

1. Zasoby instytucjonalne Gminy:

- 1) Pełnomocnik Burmistrza ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych;
- 2) Gminna Komisja ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Dobrzycy;
- 3) Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Dobrzycy;
- 4) Placówki oświatowe;
- 5) Placówki ochrony zdrowia;
- 6) Organizacje pozarządowe i instytucje kościelne
- 7) Sołtysi i rady sołeckie.

2. Mocne strony:

- 1) Dobrze przygotowana i stale doskonaląca umiejętności kadra instytucji działających na rzecz rodziny;
- 2) Znajomość problemu i dobrze działające służby zajmujące się profilaktyką i wsparciem rodzin zagrożonych patologiami;
- 3) Dobra współpraca z organizacjami pozarządowymi;
- 4) Poparcie działań i współpraca z samorządem gminnym.

3. Słabe strony:

- 1) Niewystarczająca infrastruktura socjalna gminy;
- 2) Brak wypracowanych systemów wspomagania działań profilaktycznych;
- 3) Brak spójnego systemu współpracy pomiędzy podmiotami działającymi na rzecz rodzin zagrożonych przemocą (prokuratura, policja, sądy, pomoc społeczna).

4. Zagrożenia:

- 1) Słaba kondycja ekonomiczna rodzin;
- 2) Negatywne wzorce zachowań społecznych;
- 3) Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych rodzin,
- 4) Problemy alkoholowe członków rodzin;
- 5) Brak motywacji ekonomicznej dla członków Zespołu Interdyscyplinarnego i grup roboczych.

5. Zadania służb powołanych do niesienia pomocy ofiarom przemocy w rodzinie.

Pomoc w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie mają obowiązek świadczyć: gmina, policja, prokuratura, pomoc społeczna, służba zdrowia oraz organizacje pozarządowe.

5.1 Gmina.

Obowiązek przeciwdziałania przemocy w rodzinie, szczególnie w rodzinie z problemem alkoholowym, spoczywa także na samorządach lokalnych. Do zadań własnych gminy należy m.in. udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychologicznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie. Możliwości działań na rzecz pomocy ofiarom przemocy domowej podejmowanych na terenie gmin:

➤ Udostępnienie rodzinom, w których występuje przemoc, pomocy psychospołecznej i prawnej, poprzez:

- 1) tworzenie i prowadzenie:
 - a) punktów informacyjno-konsultacyjnych;
 - b) schronisk dla ofiar przemocy domowej;
 - c) ośrodków interwencji kryzysowej;
 - d) telefonów zaufania;
 - e) programów środowiskowych;
- 2) Inicjowanie powstawania i wspierania;
 - a) organizacji społecznych pomagających ofiarom przemocy domowej;
 - b) grup wsparcia dla ofiar przemocy domowej.

5.2 Policja.

1. Do podstawowych zadań policji należy m.in.:

- 1) ochrona życia i zdrowia ludzi oraz mienia przed bezprawnymi zamachami naruszającymi te dobra;
- 2) inicjowanie i organizowanie działań mających na celu zapobieganie popełnianiu przestępstw i wykroczeń oraz zjawiskom kryminogennym i współdziałanie w tym zakresie z organami państwowymi, samorządowymi i organizacjami pozarządowymi;
- 3) wykrywanie przestępstw i wykroczeń oraz ściganie ich sprawców;

2. Działania chroniące ofiary przemocy domowej podejmowane przez policję zgodnie z obowiązującym prawem:

- 1) interwencja;
- 2) sporządzenie dokładnego opisu zdarzenia (notatka urzędowa);
- 3) zatrzymanie sprawcy przemocy domowej stwarzającego w sposób oczywisty zagrożenie dla życia bądź zdrowia ofiar, a także mienia, Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Gminy Dobrzyca na lata 2017-2021;
- 4) wszczęcie postępowania przygotowawczego przeciwko sprawcy przemocy w przypadku zgłoszenia lub stwierdzenia popełnienia przestępstwa;
- 5) zabezpieczenie dowodów popełnienia przestępstwa;
- 6) podjęcie działań prewencyjnych wobec sprawcy przemocy;
- 7) udzielenie informacji ofiarom o możliwości uzyskania pomocy.

Policja jest jedyną instytucją, która może interweniować przez całą dobę, dlatego też interwencja taka powinna wprowadzić w rodzinie istotne zmiany, przede wszystkim ujawnienie przemocy, przerwanie izolacji rodziny, wyrównanie dysproporcji sił pomiędzy sprawcą, a ofiarą oraz umożliwienie ofiarom uzyskania ciągłego wsparcia przedstawicieli różnych służb. Ogromną rolę w walce z przemocą odgrywają dzielnicowi, którzy jako pierwsi mają kontakt z pokrzywdzonymi, przyjmują zawiadomienia o przestępstwie, pouczają o przysługujących ofierze

prawach, informują o placówkach niosących pomoc pokrzywdzonym, tj. schroniskach, placówkach psychologiczno-pedagogicznych.

5.3 Prokuratura.

Osoby poszkodowane na skutek przemocy domowej, a także świadkowie mogą złożyć w prokuraturze bądź na policji zawiadomienie o przestępstwie ściganym w trybie publicznoskargowym lub wniosek o ściganie przestępstwa (dotyczy to przestępstw ściganych na wniosek osoby poszkodowanej). W przypadku uzasadnionego podejrzenia, że popełniono przestępstwo prokuratura wspólnie z policją ma obowiązek:

- 1) wszcząć postępowanie przygotowawcze mające na celu sprawdzenie czy faktycznie popełniono przestępstwo;
- 2) wyjaśnienia okoliczności czynu;
- 3) zebrania i zabezpieczenia dowodów;
- 4) ujęcia sprawcy;
- 5) w uzasadnionym przypadku zastosować środek zapobiegawczy wobec sprawcy przemocy w postaci:
 - a) dozoru policyjnego;
 - b) tymczasowego aresztowania.

5.4 Pomoc społeczna.

Celem działania pomocy społecznej jest umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężenia trudnych sytuacji życiowych, których same nie są w stanie pokonać.

Pomocy społecznej udziela się w przypadku: ubóstwa, bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych. Każda z tych sytuacji może sprzyjać występowaniu przemocy lub z niej wynikać. Pracownik socjalny w ramach swoich obowiązków powinien:

- 1) przeprowadzić wywiad środowiskowy, umożliwiający diagnozę sytuacji;
- 2) przygotować plan pomocy;
- 3) udzielić pomocy finansowej;
- 4) w przypadku stwierdzenia przemocy, skierować do odpowiednich instytucji zajmujących się przemocą, umieścić w schronisku oraz za zgodą osoby poszkodowanej zwrócić się do policji o pomoc;
- 5) prowadzić „Niebieską Kartę”.

5.5. Służba zdrowia.

Głównym zadaniem służby zdrowia jest ochrona zdrowia pacjenta. Zjawisko przemocy domowej kwalifikuje się do zakresu sytuacji objętych świadczeniami zdrowotnymi, ponieważ:

- bardzo często towarzyszą mu wyraźne uszkodzenia zdrowia somatycznego;
- zawsze występują poważne uszkodzenia zdrowia psychicznego.

W dziedzinie pomocy ofiarom przemocy domowej, oprócz zadań podstawowych takich, jak np. udzielenie pomocy medycznej, istotne jest:

- 1) rozpoznanie sygnałów świadczących o występowaniu przemocy, szczególnie gdy ofiary bądź świadkowie próbują to ukryć;
- 2) umiejętność przeprowadzenia rozmowy umożliwiającej rozpoznanie form przemocy i częstotliwości jej występowania;
- 3) poinformowanie ofiar o możliwościach szukania pomocy;
- 4) wystawienie na prośbę poszkodowanych zaświadczenia lekarskiego o stwierdzonych obrażeniach;

- 5) poinformowanie ofiar o miejscach i warunkach dokonania obdukcji;
- 6) na prośbę poszkodowanych powiadomienie innych służb np. pomocy społecznej, policji, gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych;
- 7) w przypadku stwierdzenia podczas badania lub podejrzenia popełnienia przestępstwa, np. ślady ciężkiego uszkodzenia ciała, ślady podejrzanych oparzeń, wykorzystania seksualnego, powiadomienie organów ścigania.

5.6 Oświata.

Nauczyciel, wychowawca, pedagog, psycholog, lekarz, dyrektor szkoły podejrzewając, że dziecko jest ofiarą bądź świadkiem przemocy ma obowiązek:

- 1) sporządzać jak najpełniejszą dokumentację spostrzeżeń;
- 2) nawiązać współpracę z instytucjami pomocowymi, organizacjami pozarządowymi w celu poszerzenia wiedzy na temat sytuacji dziecka;
- 3) współuczestniczyć w tworzeniu planu pomocy dziecku i jego rodzinie, w sytuacji stwierdzenia przemocy;
- 4) powiadamiać sąd rodzinny lub prokuraturę rejonową o sytuacji dziecka;
- 5) wspierać dziecko oraz jego rodzinę podczas realizowania planu pomocy;
- 6) monitorowania prawidłowości i skuteczności oddziaływań pomocowych;
- 7) udział w pracach zespołu interdyscyplinarnego i grupach roboczych.

5.7 Organizacje pozarządowe.

Informacja o działalności lokalnych organizacji pozarządowych powinna być dostępna w każdej gminie, w przychodni, poradni, szkole, komisariacie, itp. Organizacje pozarządowe to: stowarzyszenia, fundacje, kluby. W zakresie pomocy ofiarom przemocy domowej organizują telefony zaufania, punkty informacyjno - konsultacyjne, schroniska, świetlice dla dzieci. W ramach swojej działalności oferują, m.in.:

- 1) pomoc psychologiczną, w grupie i kontakcie indywidualnym;
- 2) pomoc prawną, w tym pisanie pozwów, wniosków;
- 3) pomoc socjalną;
- 4) grupy wsparcia;
- 5) grupy samopomocowe;
- 6) pomoc socjoterapeutyczną dla dzieci;
- 7) udział w prowadzeniu wywiadów środowiskowych;
- 8) udział w pracach zespołów pomagających ofiarom przemocy np. przy gminnej komisji czy ośrodku pomocy społecznej,
- 9) udział w interwencjach;
- 10) pilotowanie przypadków;
- 11) pomoc w załatwianiu spraw urzędowych i innych.

V. KIERUNKI DZIAŁAŃ.

1. Budowanie lokalnego systemu przeciwdziałania przemocy.
2. Działalność Zespołu Interdyscyplinarnego: Członkowie Zespołu Interdyscyplinarnego posługują się następującymi zasadami:
 - 1) By pomagać ofiarom przemocy, poza umiejętnościami dawania wsparcia psychologicznego, trzeba znać zasady pomocy socjalnej i przepisy prawa;

- 2) Nie spiesz się sam i nie pośpieszaj. Długotrwała przemoc sprawia, że ludzie dźwigają się ostrożnie i powoli. Uszanuj ich tempo;
 - 3) Pamiętaj, że nie każda ofiara długotrwałej przemocy będzie gotowa działać z miejsca, w którym blisko jest sprawca tej przemocy. Oznacza to w wielu wypadkach konieczność zabezpieczenia innego miejsca pobytu dla ofiary;
 - 4) Nie naciskaj, lecz zapraszaj oraz informuj. Dawaj do zrozumienia, że nie grozi jej/jemu żaden cudzy pomysł instalowany na siłę w jej/jego życiu;
 - 5) Szanuj zasadę małych kroków. Szukajcie małych, lecz realnych posunięć;
 - 6) Uważaj, by nie ranić wtórnie. Nawet, gdy bardzo się niecierpliwisz, nie okazuj tego;
 - 7) Strzeż się przed wzmacnianiem myślenia akceptującego przemoc. Zawsze formułuj przekonania przeciwne przemocy. Podstawowa zasada brzmi: „Nie ma żadnego usprawiedliwienia dla przemocy”;
 - 8) Przed współdziałaniem z innymi służbami, przygotuj grunt. Nie wysyłaj człowieka do instytucji, lecz do drugiego człowieka;
 - 9) Pamiętaj, że raczej należy uczyć działania, niż wymagać działania;
 - 10) Zawsze dawaj nadzieję;
 - 11) Pamiętaj, że zaburzone zachowanie to często objaw – manifestacja trudności, cierpienia, która wynika z: opozycji wobec autorytetów, norm, wartości, redukcji lęku, frustracji, niemożności, manifestacji solidarności z rówieśnikami, ukazania sobie i innym osobom ważnych atrybutów własnej tożsamości, pozorne osiągnięcie wyższej pozycji, wyższego poziomu rozwoju.
3. Diagnoza zjawiska przemocy na terenie Gminy Dobrzyca.
 4. Tworzenie strategii interwencyjnych dla osób doświadczających przemocy w rodzinie.
 5. Budowanie systemu wsparcia dla osób doświadczających przemocy w rodzinie.
 6. Kształtowanie postaw społeczności lokalnej wolnych od przemocy:
 - 1) działania edukacyjne,
 - 2) działania profilaktyczne,
 - 3) działania informacyjne.
 7. Profesjonalizacja kadr związanych z pracą w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie.
 8. Dostosowywanie działań programu w zakresie interwencji, informacji, edukacji, budowania systemu i działań zespołu interdyscyplinarnego do projektowanych zmian w przepisach prawnych.

VI. CELE PROGRAMU.

CEL GŁÓWNY:

Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie, zwiększenie dostępności i skuteczności profesjonalnej pomocy oraz ochrona ofiar przemocy w rodzinie.

CELE SZCZEGÓŁOWE

1. Skuteczne i efektywne zwalczanie przemocy w rodzinie;
2. Zapewnienie osobom doznającym przemocy bezpieczeństwa i skutecznej pomocy;
3. Zapewnienie interdyscyplinarnych szkoleń dla służb zajmujących się problemem przemocy;
4. Zmiana postawy mieszkańców wobec przemocy w rodzinie poprzez działania informacyjno – edukacyjne.

VII. ADRESACI PROGRAMU.

1. Osoby doznające przemocy w rodzinie (dzieci, współmałżonkowie, partnerzy, osoby starsze, niepełnosprawne).
2. Osoby stosujące przemoc w rodzinie.
3. Przedstawiciele instytucji i służb zobowiązanych do udzielania pomocy w sytuacji przemocy.
4. Społeczność lokalna – mieszkańcy Gminy Dobrzyca.

VIII. REALIZACJA PROGRAMU.

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Dobrzyca realizowany jest od 2017 roku. Cele określone w Programie wynikają z przeprowadzonej analizy sytuacji diagnozy potrzeb w zakresie problematyki przemocy domowej. Sprawne funkcjonowanie gminnego systemu przeciwdziałania oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie zakłada koordynację i spójność działań, w tym dobry przepływ informacji między partnerami, a jednostką pomocy społecznej. Adresatami programu to osoby doznające przemoc w rodzinie, osoby stosujące przemoc w rodzinie, przedstawiciele instytucji i służb zobowiązanych do udzielenia pomocy, społeczność lokalna – mieszkańcy Gminy Dobrzyca, wymiaru sprawiedliwości, policję, instytucjami oświaty, kultury, sportu, organizacjami pozarządowymi i innymi zajmującymi się przemocą w rodzinie.

Pełna realizacja wyznaczonych celów jest uzależniona od stopnia zaangażowania tych podmiotów w stworzeniu systemu umożliwiającego rodzinie uzyskanie specjalistycznego wsparcia i niezbędnej pomocy, by sama stawiała się niezależna, wydolna i zaradna. Przy opracowaniu Programu dokonano wszechstronnej oceny zewnętrznych i wewnętrznych czynników określających kondycję bieżącą i potencjał rozwojowy w kontekście przewidywanych szans i zagrożeń występujących w otoczeniu. Program realizowany będzie przez Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie przy udziale Ośrodka Pomocy Społecznej w Dobrzycy oraz Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Dobrzycy.

IX. FINANSOWANIE PROGRAMU.

Źródłem finansowania Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Gminy Dobrzyca na lata 2017-2021 są:

1. Środki własne gminy będące w budżecie Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Dobrzycy na realizację zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie.
2. Dotacje celowe, środki pozabudżetowe pozyskiwane z innych źródeł.

X. MONITORING I SPRAWOZDAWCZOŚĆ.

1. Spodziewane efekty i ocena prowadzonych działań w ramach Programu:
 - 1) Zmniejszenie rozmiarów zjawiska przemocy domowej;
 - 2) Zwiększenie skuteczności i dostępności pomocy;
 - 3) Zmniejszenie negatywnych następstw dla ofiar i świadków przemocy w rodzinie;
 - 4) Spadek liczby przypadków przemocy w rodzinie;
 - 5) Spadek liczby rodzin, w których interwencje podejmowane są wielokrotnie;
 - 6) Zwiększenie społecznej wrażliwości i zaangażowania w problematykę przeciwdziałania przemocy;

- 7) Zwiększenie kompetencji służb, instytucji i organizacji społecznych pracujących w obszarze przemocy domowej oraz poprawa współpracy w tym zakresie.
2. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Dobrzycy przedstawi Radzie Gminy sprawozdanie z realizacji Programu za rok poprzedni wraz ze sprawozdaniem z działalności Ośrodka.
3. Monitorowanie realizacji Programu odbywać się będzie na podstawie sprawozdawczości podmiotów zaangażowanych w jego realizację.

XI. ZAKOŃCZENIE.

Trudno jest jednoznacznie sprawdzić, jak często i kto jest ofiarą przemocy. Ofiary nie chcą rozmawiać na ten temat. Często problem zostaje w czterech ścianach w „zaciszu ogniska domowego”, które staje się piekłem. Od początku istnienia świata ludzie radzą sobie z bólem i zagrożeniami w różny sposób. Jedni przez atakowanie, inni przez działania mające na celu oddalenie się od źródła zagrożenia. Niestety, gdy oprawcą jest ukochana osoba, nie reagujemy w sposób naturalny. Przemoc w rodzinie to zjawisko, które nigdy nie powinno mieć miejsca. Nikt nie ma prawa naruszać praw i dóbr osobistych człowieka, powodować cierpienia. Niestety przemoc w rodzinie występuje od zawsze i nigdy całkowicie nie zniknie. Nie oznacza to jednak, że nie należy podejmować działań mających na celu zmniejszenie skali tego zjawiska. Wręcz przeciwnie. Trzeba każdego dnia podejmować wysiłek ukierunkowany na zapobieganie temu zjawisku i udzielać wsparcia tym, którym nie udało się tych przykrych doświadczeń uniknąć. Opracowany Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na terenie Gminy Dobrzyca pozwoli na dążenie do osiągnięcia wytyczonych celów. Jego celem jest pobudzenie do aktywności instytucji i organizacji działających w obszarze pomocy społecznej oraz rozwoju społecznego Gminy Dobrzyca. Osiągnięcie zawartych w Programie celów umożliwi dobra współpraca jednostek i podmiotów działających na rzecz osób i rodzin. Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie nie jest dokumentem zamkniętym i będzie podlegał modyfikacjom w zależności od pojawiających się nowych potrzeb i możliwości.

**PRZEWODNICZĄCY
RADY MIEJSKIEJ**
Witalis Piórolniczak

